Seinäjoella, perjantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

LAKEUDEN SANA

Alas marxilaisuus!

Alas marxilaisuus!

Numero 20

Kansanliikkeen äänenkannattaja

19. V. 1933

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

Isänmaallisen Kansanliikkeen

TALOUDELLISIA SUUNTAVIIVOJA

Kuten Lakeuden Sana jo viime numerossaan kertoi, on isänmaallinen kansanliike päättänyt varsinaisen ohjelmansa lisäksi ottaa myöskin talouskysymyksiä käsiteltäväksi. Toukokuun 16:nnen suurjuhlien aikana IKL:n johto kokoontui Helsingissä ja käsitteli tällöin juuri näitä asioita. Johto päätti saattaa julkisuuteen ennen asetetun valiokunnan nyt valmistamat esitykset liikkeen taloussuuntaviivoiksi viitteinä siitä, mihin nykytärkeissä talouskysymyksissä lähimpiä aikoja silmälläpitäen olisi pyrittävä. Julkaisemme johdon hyväksymän tiedoituksen näistä seuraavassa.

* * *

1. Maan luottojärjestelmää on kehitettävä siihen suuntaan, että pitkäaikaista luottoa ei myönnetä henkilötakauksia, vaan reaalivakuuksia vastaan hypoteekkiluottona. Samalla on korko saatava alennetuksi tuotantotoiminnan kantokykyä vastaavaksi. Erikoisen tärkeätä on saada vaikeuksiin joutuneiden maatalouksien luotot nopeasti vakaannutetuiksi alhaiskorkoisiksi, niin että kunnolliset maanviljelijät voidaan pelastaa taloudellisesta perikadosta.

2. Työttömyyskysymys, jossa on ilmennyt valitettava suunnitelmallisuuden puute, on johdettava kokonaan pois tähänastisilta raiteiltaan taloudellisesti kannattamattomien töiden teettämisestä. Työttömyyden poistamiseksi tarvittavat varat on käytettävä lähinnä tuotannon edistämiseen, kuten tehokkaaseen asutustoimintaan, maanraivauksiin ja -kuivatuksiin sekä muihin sellaisiin tarkoituksiin, jotka pysyväisesti lisäävät työtilaisuuksia ja toimeentulomahdollisuuksia ja lopulta kokonaan hävittävät työttömyyden.

3. Asutustoiminta on täydellisesti vapautettava nykyisistä jäykistä kaavoistaan ja vietävä kokonaan uusille urille siten, että suuripiirteinen asutustyö todella saadaan käyntiin. Sen päämääränä täytyy olla, ei vain viljelysmaan lisääminen, vaan tilattoman väestön kiinnittäminen maahan niin suuressa määrin kuin on mahdollista. Uudet asutustilat on vanhaan suomalaiseen tapaan aluksi perustettava vain välttämättömimmät vaatimukset täyttäviksi, tilan myöhemmän kehityksen jäädessä riippuvaksi asutustilallisen omasta kyvystä ja työtarmosta. Tilalla tulee kuitenkin olla viljelyskelpoista maata riittävästi, keskimäärin n. 10 ha. Uudisasukkaan maksettaviksi lankeavat korko- ja kuoletusmaksut, joista hänet ensimmäisinä vuosina on jatkuvaa raivausvelvollisuutta vastaan kokonaan vapautettava, eivät saa olla niin raskaat, että kunnollinen perhe ei voi jatkuvasti tilallaan pysyä.

Lahjoitusmaa-alueista muodostetuille tiloille, mikäli ne edelleen ovat entisten lampuotien tai heidän laillisten perillistensä omistuksessa, on talojen välttämättömän laidun- ja metsätarpeen tyydyttämiseksi luovutettava tarpeellisia alueita valtion kruununpuistoiksi muodostetuista lahjoitusmaa-alueista.

4. Työväestö muodostaa muiden ryhmien kanssa tasavertaisen osan kansasta.. Siksi sen asema yhteiskunnassa on turvattava kansakuntaa rakentavassa hengessä eikä repivän ja hajoittavan luokkataistelun pohjalla. Sille on turvattava kohtuullisia elämänvaatimuksia vastaava toimeentulo. Sen jälkeen, kun työttömyys on saatu hävitetyksi, voi suomalainen työmies turvallisin mielin tehdä työtä perheensä ja isänmaansa hyväksi sekä elinehtojensa parantamiseksi. Mitä erikoisesti maan suurimpaan työväenryhmään, maataloustyöväkeen tulee, on sen ja isäntäväen suhteet saatava uudelleen läheisiksi ja luottamuksellisiksi, mikä on välttämätön pohja menestykselliselle yhteistoiminnalle. Työväenkysymyksen onnellinen ratkaisu edellyttää, että marxilainen luokkavihan kiihoitus on sekä työväestöä itseään että koko yhteiskuntaa vahingoittavana lopetettava.

5. Kansamme tarvitsee isänmaallisesti ajattelevan ja kansallisesti toimivan virka- ja palveluskunnan. Tunnollisena, ahkerana ja uskollisena tehtävälleen palvelee se parhaiten kansakuntaa, jonka eroittamaton ja välttämätön osa se on. Sen alkulähteet ovat kansassa, sen sivistys on kansamme vuosisataisten ponnistusten tulos. Se virkamiesviha, joka on kansaamme osittain juurtunut, on kansalliselle tulevaisuudellemme vieras ja vaarallinen. Siksi onkin luonnollista, että virkamies samoin kuin jokainen muukin kansakunnan hyödyksi voimansa ja kykynsä antava kansalainen saa työstään toimeentulon, joka riittää hänen kohtuullisten elämäntarpeittensa tyydyttämiseen.

6. Maan talouspolitiikan tulee palvella kansallisen talouspolitiikan tarkoitusperiä. Oman maan tuotantoa on suojeltava siinä määrässä kuin se on maan talouselämän ja valtakunnan puolustuksen kannalta tarpeellista.

Samalla kuin eri elinkeinoryhmät palvelevat toisiaan, on niiden mukauduttava kansakunnan kokonaisedun vaatimuksiin.

SUOMEN ARMEIJA

ja monen suurvallan armeijat käyttävät ENGLEBERT autorenkaita.

TEIDÄNKIN TURHA KOKEILLA MUILLA, KAIKILLE VARMIN JA TALOUDELLISIN ON **ENGLEBERT.**

"MERCUR" AUTOÖLJYÄ käyttävät arvostelukykyiset autoilijat kaikkialla. Varastot ja konttori SEINÄJOELLA. Puh. 257.

FRITZ HJ. KOKKO

Ketunraudat loksahtelevat jo Lapualla

"Laillisuus"-ritari rötöksistään lukkojen taa.

Meille ilmoitetaan Lapualta, että siellä on joutunut pidätetyksi sikäl. poliisilaitoksen ylikonstaapeli Hugo Haapamäki syytettynä valtionvarojen kavalluksista. Tähän hän on saanut tilaisuuden sakkojen y.m. maksujen perimistyössä. Kantamiaan varoja hän ei olekaan enää kyennyt tilittämään. Kun asiasta oli ilmoitettu maaherralle, määräsi tämä tutkimuksen toimitettavaksi, ja sen johdosta on Haapamäki nyt joutunut pidätetyksi. Häntä säilytetään poliisilaitoksella tutkimusten edelleen jatkuessa ja tulee juttu häntä vastaan esille t. k. 26 päivän välikäräjillä. Miten korkeaksi kavallettu summa nousee, ei vielä varmaan tiedetä, mutta puhutaan ainakin paristakymmenestätuhannesta markasta.

Tapaus herättää huomiota sikäli, että ylikonst. Haapamäki kuuluu n.k. laillisuusrintamaan, ollen siinä oikein tiitulaisten tunnetuimpia ritareita. Hän sai määräyksen tähän virkaan kesällä 1931, kun ylikonst. Matti Nikula eroitettiin virastaan sen johdosta, että hän oli osallistunut n.k. Mätön-matkaan. (Eroittaminen tapahtui ennen asian esilletuloa oikeudessa.) Haapamäki aloitti heti "puhdistavan" offensiivinsä Lapualla, ja monella tavalla tunnetaan näiltä kahdelta vuodelta hänen vasemmistoveljeilynsä. Hänen rötöksistään, eikä vain rahaasioita koskevista, vaan eräistä muista, poliisimiehelle mitä sopimattomammista edesottamuksistaan on Lapualla jo kauan puhuttu ja ihmetelty, kuinka kauan maaherra sallii poliisiensa keskuudessa sellaista kuuluisuutta, jonka nimeä yleensä mainitaan m.m. Lapualla tunnetun "Filppulanrintaman" yhteydessä.

Nyt on ketunrautojen loksahtelu Lapuallakin alkanut. "Laillisuus" joutuu lain eteen.

Kommunistit

YRITTÄMÄSSÄ EDUSKUNTAAN.

Oulun läänin pohjoisen vaalipiirin keskuslautakunnan kokouksessa t. k. 17 p:nä käsiteltiin lautakunnalle jätetyt valitsijamiesyhdistysten perustamisasiakirjat. Kaikkiaan oli niitä jätetty sisään 44, ja näistä lautakunta hylkäsi, nojautuen n.s. kommunistilakeihin 3, nimittäin sosialidemokraattien listan, jossa ehdokkaana oli työmies Viljo Kilpeläinen, pulamiesten listan, jossa oli ehdokkaana maanviljelijä Edvin Mäkinen sekä tunnuslauseella "Oikeuden ja rauhan puolesta" olevan listan, jossa ehdokkaina olivat Heikki A. Ruutu ja Pekka Määttä. Lautakunta totesi näiden ehdokkaitten olevan kommunisteja.

Viipurin l. läntisessä hylättiin 4 sos. demojen listaa, joissa kaikissa oli yhtenä ehdokkaana Matti Paasivuori. Hylkäämistä, joka tehtiin 3 äänellä 2 vastaan, perusteltiin sillä, että Paasivuori on kuulunut Helsingin kirvesmiesten ammattiosastoon, jonka sekä raastuvanoikeus että hovioikeus on päätöksellään julistanut lakkautetuksi.

Hämeen l. pohjoisessa on 2 listaa hylätty, koska niissä ehdokkaat olivat kommunisteja.

Oulun eteläisessä hylättiin vaalilain 18 pykälän 2 momentin perusteella tunnuslauseella "Työtä, leipää ja oikeutta" oleva lista, jossa ehdokkaina olivat Aappo Vähä ja Yrjö Leander Visuri. Päätös alistettiin korkeimman hallinto-oikeuden tutkittavaksi.

Seinäjoen Rautakauppa muuttaa kesäkuun 1 p.

TORIN VARRELLE, KIRKKOK. 5.

Muuton johdosta myymme tämän kuun aikana kaikellaista käypää

rauta- ja taloustavaraa

hyvin halvalla

TULKAA OSTAMAAN JA SILLÄ LAILLA AUTATTE MEITÄ MUUTOSSA.

MAAT PULAN KOURISSA

I. YHDYSVALLAT

Yhä edelleen jatkuu pula-aika meillä niinkuin muuallakin. Toiset väittävät oloja meillä sittenkin paremmiksi kuin monissa muissa maissa, ja uutisista päättäen niin onkin laita ainakin Yhdysvaltoihin verrattuna.

Lännen kultala , jonka hyvinvointi muuan vuosi sitten vielä aiheutti muissa maissa suurta kateutta, onkin joutunut ankaraan puristukseen. Suuresta pankkipaniikista lähtien on se vähin vähin luisunut yhä pahempaan kurimukseen. Tällä hetkellä sillä lienee kaikki pulat: pankkipula, rahapula, teollisuus- ja rahapulat ja ties millä nimityksin niitä kaikkia kutsutaankin.

Yhdysvalloissa ei sitten kuuluisan "demokratian ajan" 1890-luvulla, pahemman puoleista pulaa ole ollutkaan, ei ainakaan sellaista, joka olisi ulottunut kaikille elämän aloille tai joka pitkäaikaisuudellaan olisi saattanut maan hyvinvoinnin kyseenalaiseksi. Tällä kertaa on kuitenkin tosi kysymyksessä ja hätä ja kurjuus sanoin kuvaamaton. Työttömien armeija on amerikkalaisten itsensä ilmoittamanakin jo 14—15 miljoonaa, mutta todellisuudessa ehkä sitäkin suurempi.

Kun Yhdysvallat lähes kymmenen vuotta sitten ehkäisivät siirtolaisuuden ja pyrkivät eristetyssä asemassaan määräämään hintatasonsa oman mielensä mukaan, saattoi jo silloin pitää varmana, että seurauksena on oleva paha romahdus. Niin kauan kuin kaikkien väestökerroksien varustaminen elämän kaikilla mukavuuksilla, radioilla, autoilla y.m. takasi tuotteitten menekin kotona, ei viennin vähentyminen ja siitä saatu alhainen hinta merkinnyt suuria, olihan maan sisäinen kauppa 90 % koko tuotannosta ja vienti vain vaivaiset 10 %. Mutta kun elämän mukavuudet jo oli saatu kaikille, täytyi tuotannon tyrehtyä kun vienti ulos samaan aikaan muualla tapahtuneen pulan takia ei pystynyt sitä korvaamaan.

Yhdysvalloilla on, paitsi vahvaa talouspulaa, edessään myös monet muut vaikeudet. Sielläkin on paisutettu sosiaaliset menot hyvinä vuosina niin moninkertaisiksi, että verot ovat ylen raskaat kantaa. Ne tuntuvat varsinkin keski- ja työläisluokista suorastaan vastenmielisiltä. Se johtuu siitä, että aikaisemmin ne olivat tyyten vapaat välittömistä veroista ja yleensäkin verokuorma oli kevyt kantaa.

Amerikkalaiset itse vakuuttavat yhä vielä, että suuresta työttömyydestä huolimatta kumoukselliset opit eivät olisi saaneet jalansijaa kansan keskuudessa. Se ei liene totta, eikä edes mahdollistakaan. Pikemmin on uskottavaa, että se kytee salaisesti ja voi millä hetkellä tahansa puhjeta ilmi liekkiin, silloin kuin sitä vähimmin odotetaan. Ja monet niistä omavaltaisuuksista, jotka milloin joukkomarsseina Washingtoniin, milloin missäkin muussa muodossa ovat tähdätyt vaikka peitetystikin olojen väkivaltaiseen muutokseen, ovat selviä ilmauksia kumouksellisen mielialan voimistumisesta. Ja siellä jos missään siihen on suuria mahdollisuuksia. Jo yksin se, että Yhdysvaltojen väestö ei ole mikään ehyt kansallinen kokonaisuus, jota tunne samasta sukuperästä, samoista yhteisistä pyrinnöistä ja menneitten aikojen historian yhteiset teot sitoisivat vaaran hetkellä, on arka ja heikko kohta. Satoja eri kansallisuuksia on pitänyt koossa vain se helppous, millä elämä, sanonpa hyvä toimeentulo, on siellä ollut saavutettavissa. Kylläinen ihminen on lauha ja sopuisa. Petokin saa rohkeutensa vasta nälän kouristuksissa. Siteet ovat nyt poissa ja kaikkien sota kaikkea vastaan, eri rotujen, eri kansallisuuksien ja eri kansanluokkien kesken on enemmän kuin luultavaa. Ken tuntee vähänkin ameriikkalaista mentaliteettia, voi hyvin kuvitella miksi kaaokseksi suuret jättiläisyhteiskunnat saattavat muodostua, kun järjestys on poissa.

Meidänkin kansamme jäsenistä on vuosikymmenten aikana valtameren tuolle puolen asettunut suuret joukot, pyörein luvuin 10 % koko kansasta. Kenelläpä siellä ei olisi jotakuta sukulaista, tuttavaa ja läheistä. Heidän joukossaan lienee kyllä paljo niitäkin, joihin raskas aika ei kaikella ankaruudellaan ole yltänyt, mutta varmaan myös kärsimyksistä osallisiksi joutuneita. Siksi meidän ajatuksemme usein askartelevatkin kaukaisen maan kohtaloita aprikoiden ja tämä katsaus-sarja sopi hyvin aloittaa Yhdysvalloista, vaikkapa aiheita olisi ollut lähempääkin yllin kyllin tarjolla. **T.**

Naantalin kaupungin

KYLPYLAITOS

71:nen kylpykausi kesäk. 15 p:stä elok. 26 p:ään.
Kylpylaitoksen lääkäri: Tri TH. ROOS

Kylpylaitoksessa, joka on maamme vanhin ja suosituin, annetaan paitsi vanhastaan tunnettuja savi- ja männynhavukylpyjä, kaikenlaisia nykyaikaisia kylpyjä, sähkö- ja valohoitoa sekä hierontaa ja sairasvoimistelua.

Kaksi hiekkarantaa. Soitosta huolehtii kaksi orkesteria ja muusta huvipuolesta huvi-intendentti.

Hinnat kohtuulliset.

Kyselyihin vastaa

KYLPYLAITOKSEN KONTTORI

Kesämatkasuunnitelmiinne

liittäkää runoilijoiden ylistämät KANGASALAN seudut

Vehoniemenharjun matkailumaja

Kangasala, puh.,

tarjoaa palvelustaan matkailijoille kaikkina vuodenaikoina. Täysihoitoa kohtuullisiin hintoihin. Mukava linja-autoliikenne Tampereelta ja Helsingistä.

Sana, lippu, veljenkäsi

Ajatuksia viime päivien tapausten johdosta

Vapaussotamme päättymisen 15-vuotisjuhlat antoivat puheenaihetta ehkä moneksikin ajaksi. Että ne eivät menneet ohi ilman reunamuistutuksia puolin ja toisin, olikin ymmärrettävissä, kun ajattelemme nykyistä valtiollista tilannettamme. Rintamamiehet itse kai olisivatkin olleet juhliin suurin piirtein tyytyväisiä, ellei päivän ylevää sisältöä olisi häirinnyt tasavallan hallituksen antama "lahja": juhlia ei radioitu, koska juhlan järjestäjät eivät suostuneet antamaan erinäisiä niiden puheita ennakkosensuurin alaisiksi. Viimemainittu vaatimus vapautemme luojiin nähden oli jo sinänsä suurin häväistys, mitä vapaassa valtakunnassa ajatella saattaa, mutta sen teki vielä raskaammaksi se, että se kohdistui ylipäällikköön, sotamarsakka Mannerheimiin. Se oli sellainen mitä suurimmissa teoissaan isänmaalliseksi osoittautunutta kansanainesta kohtaan, että sen muisto kirveltää vielä senkin jälkeen, kun sellainen tässä maassa kerran on tehty mahdottomaksi.

Katkeralla mielellä vapaussoturit myös saivat todeta sen surkean ajatussisällön, mikä tämänkin muistopäivän johdosta vasemmistomaailmassa piti purkautua tavanmukaiseen räikeäryöppyiseen, vapaussodan arvoja mitä syvimmin loukkaavaan kielenkäyttöön. Kuten niin monasti jo on todistettu, eivät marxilaisemme ole mitään oppineet eivätkä unohtaneet. Olisi edes odottanut, että he tyynesti alistuvat olemaan hiljaa paikallaan, kun heidän voittajansa — niinkuin he tapaavat valkoisia nimittää — juhlivat maan vapautuksen muistoa isänmaan sanoin ja sävelin. Se, että erinäiset marxilaistalotkin tulivat liputetuiksi, on saanut heikäläiset julkisissa painotuotteissaan raivoihinsa. Heissä asuu edelleenkin siniristilippukauhu. He väittävät, että tällainen pakkoliputus on Suomen lipun häpäisemistä, mainitsematta mitään arvostelua siitä, mitä on nytkin ollut se kohtelu, jonka alaisiksi valtakunnan liput monessakin näissä pakkoliputustapauksessa ovat jälleen joutuneet.

Puhumattakaan siitä, miten marxilainen lehdistö kirjoituksillaan vastaanotti toukokuun 16 päivän ja miten se sen sisältöä on vapaasti saanut väritellä ja riena!la, herättää hämmästystä myös se räikeys, millä n.k. keskustalehdistömme on katsonut olevan syytä asioihin suhtautua. Jo etukäteen se alleviivaili ja ihmetteli, että juhlien yhteydessä esiintyy puhujina m.m. kansanliikkeen miehiä, ja juuri heidän pitämiinsä puheisiin se nyt jälestäpäin on iskenyt kiinni kuin korppi saaliiseensa. Sen mielestä on ollut suorastaan hävytöntä, että esim. Kosola on kaikin puolin asiallisessa, vieläpä hillityssäkin puheessaan, kosketellut vapaussodan jälkeisiä vuosia ja lausunut, että valkoiset rintamamiehet ovat näinä vuosina tunteneet suurta pettymystä, koska tätä maata ei näinä aikoina suinkaan ole rakennettu sankarivainajain laskemalle perustalle. Kenr. Ignatiuksen y.m. puheet ja kirjoitukset ovat niinikään esim. Helsingin Sanomissa joutuneet siekailemattoman repostelun kohteiksi heti juhlien mentyä, koska niissäkin on viitattu samaan tosiasiaan, asiaan, jonka kiertäminen juuri tällaisella hetkellä olisi merkinnyt valkoisen rintama-aatteen pettämistä. Siitä onhan koko se "rakennustyöksi" kutsuttu ja ylistetty, mitä tässä maassa marxilaiseen maailmankatsomukseen nojaten ja sitä liehittäen on vuosikymmenenä suoritettu, senlaatuista, että se ei kestä edes nykypäivien arvostelua, historian tuomiosta puhumattakaan. Kuten lehtemme viime numerossa jo kirjoitettiin, olisimmekin pitäneet mitä luonnollisimpana, että rintamamiehet virallisestikin olisivat tänä katselmushetkenään lausuneet valtiovallalle suoran kysymyksen nimenomaan siitä, miten kauan marxilaisuuden tässä maassa annetaan hävittää valkoisen Suomen aatetta. Ristiriitojen välttämiseksi ei tätä kysymystä virallisesti kuitenkaan tullut esitetyksi, mutta tuloksena voidaan kuitenkin merkitä, että VRL:n liiton hallituksen edustajisto sentään ennen pääkaupungista poislähtöään katsoi olevan syytä käydä tasavallan päämiehen luona lausumassa rintamamiesten paheksumisen vasemmistolehtien suhtautumisesta vapaussotaan ja sen osanottajiin. Olihan tämä vastalause edes eräs näkyvä merkki siitä voimasta, siitä aatteesta, minkä ympärille oli kokoonnuttu. Se olikin vähin mielenilmaisu, mikä tehtävissä oli.

Rintamamiehet liittona eivät meillä ole yleensä tahtoneet sekaantua politiikkaan. Se on toivonut, että asiat muutakin tietä järjestyvät. Ja siitä kai johtuu, että myöskin vapaussodan ylipäällikkö — jonka puhetta myös etukäteen niin pelättiin, että sekin olisi pitänyt antaa eräiden sosialistien "tarkistettavaksi" — mainitussa puheessaan otti harvinaisen eheyttävän kannan. Hänhän mitään rajoituksia tekemättä painosti sitä, että on ojennettava veljenkäsi jokaiselle, joka tahtoo tehdä työtä ja on valmis täyttämään velvollisuutensa maansa puolesta. Nämä lauseet tässä juhlassa sanottuina sisältävät paljon. Niissä on sama ajatus kuin mitä kansanliikkeenkin johtajat viime aikoina parjatuissa puheissaan ovat teroittaneet. Mutta nämä tällaiset sanat kaikuvat meillä nykyisin kuuroille korville. Kun äskettäin eräässä kansanliikkeen juhlassa juuri samoja sanoja lausuttiin, luimme heti eräästä marxilaislehdestä: "Sellaiseen käteen me sylkäsemme!"

Me olemme varmat siitä, että myöskin toukok. 16:na päivänä lausutut samat sanat tulevat jäämään, mikäli vasemmistolaisista on kysymys, hurskaiksi toivomuksiksi niin kauan kuin marxilaisjohtajain sallitaan tätä maata myrkyttää. Tulee kyllä aika, jolloin tahti muuttuu, mutta se ei muutu meidän puoleltamme osoitetulla hellyydellä. Se muuttuu vain tosiasiain nojalla ja historiallisella välttämättömyydellä, ankaran elämänopetuksen tuloksena. Tämä on meidän, jotka kansanliikkeenä olemme lähteneet tähän kansaan istuttamaan tosiperäisiä, eläviä ja tulevaisuuteen tähtääviä pyrkimyksiä, aina muistettava, poikkeamatta liiallisen herkkäuskoisuuden tielle. Vapaussodan arvo ja merkitys on niin suuri, että se ei koskaan suvaitse kompromisseja. Erehtymiset ovat korjattavissa, mutta ennenkuin siihen päästään, täytyy sydämissä tapahtua tinkimätön käännös valkoiselle rintamalle!

— **Musta lippu.** "Liitto" kertoi viime keskiviikkona: Eilen ilmoitettiin meille Paavolasta, että siellä oli Pehkolankylän keskikylällä maanvilj. Aaro Riekin lipputangossa liehunut jo maanantaista alkaen — musta lippu. Paikkakunnan poliisi oli tiistaina nähnyt lipun ja käynyt talon isännältä kysymässä tämän poikkeuksellisen lipun syytä. Talon isäntä oli vastannut, että hän isänmaallisena miehenä haluaa liputtaa, mutta mustalla surulipulla, koska hänen talonsa myydään t. k. 22 p:nä pakkohuutokaupalla. Poliisi katsoi kuitenkin parhaaksi poistaa mustan lipun. Mainittakoon, että Riekki on ollut mukana vapaussodassa.

HUOMATTAVA K.O:n PÄÄTÖS

SOSIALIDEMOKRAATTISEKSI "SIIRTYNYT" KOMMUNISTIYHDISTYS LAKKAUTETTU.

Poliisiviranomaisten toimitettua asianomaiset tutkimukset, vaati yleinen syyttäjä syksyllä 1931 Viipurin kaupungin raastuvanoikeudessa Viipurin työväenyhdistystä lakkautettavaksi kommunistisena järjestönä. Asia oli raastuvanoikeudessa esillä useaan kertaan, kunnes raastuvanoikeus 25. 5. —32 antamallaan päätöksellä hylkäsi kanteen. Päätöksessään katsoi raastuvanoikeus tosin selvitetyksi, että Viipurin työväenyhdistys usean vuoden aikana oli toiminut kommunistisesti sekä vastoin lakia ja hyviä tapoja, mutta koska yhdistys vuodesta 1931 lähtien oli joutunut sos.-demokraattien haltuun eikä oltu väitettykään yhdistyksen senjälkeisen toiminnan olleen lainvastaista, raastuvanoikeus katsoi oikeaksi hylätä syytteen. Syyttäjä valitti päätöksestä Viipurin hovioikeuteen, joka 11. 11. —32 antamallaan päätöksellä katsoi totennäytetyksi, että mainittu työväenyhdistys vv. 1920—31 oli toiminut vastoin lakia ja hyviä tapoja, jonka vuoksi hovioikeus, kumoten raastuvanoikeuden päätöksen, lakkautti yhdistyksen, määräten sen pesän selvitettäväksi.

Tästä päätöksestä valitti yhdistys korkeimpaan oikeuteen. Nyttemmin on korkein oikeus antanut jutussa päätöksen, jossa se katsoo, ettei ole esitetty syytä hovioikeuden päätöksen muuttamiseen, jonka päätöksen varaan asia siis jää.

Viipurin työväenyhdistys oli n.s. taloudellinen työväenyhdistys ja oli yhdistys pian vuoden 1918 jälkeen eronnut sos. dem. puolueesta kuulumatta sen jälkeen nimellisesti mihinkään puolueeseen. Puheenaoleva korkeimman oikeuden päätös on ensimmäinen, jolla on lakkautettu v. 1930 jälkeen sos. demien haltuun jälleen joutunut mainitunlainen työväenyhdistys.

Mattoja

ostatte kevättalvella halvemmin kuin muulloin. Käyttäkää tilaisuutta hyväksenne ja valitkaa se nyt monipuolisesta varastostamme.

Tapetteja

1933 v. aistikkaita malleja on saapunut varastoomme. Mallikirjojamme löydätte kauppiailtanne tai osuuskaupoista kaikkialla maaseudulla.

KORKKIMATTOJA,
KIERREKAIHTIMIA,
VAHAKANGASTA y. m.

Vähittäin! **Tukuttain!**

Wicander & Larsson
Vaasa "Commerce". Puh. 7 68.

Uusia IKL:n yhdistyksiä

on jälleen perustettu eri puolille maata kuluneen viikon tienoilla. Olemme huomanneet seuraavat:

Kiteellä, johtokunnan puheenjohtaja pastori Kaarlo Heikkilä, varapuheenjohtajana konstaapeli Toivo Lehti.

Polvijärvellä, pj. apteekkari P. A. Crohns, var. maanviljelijä H. Karttunen.

Kuivaniemellä, pj. opettaja J. E. Laitinen, var. maanviljelijä Juho Mursu.

Pielavedellä, pj. eläinlääkäri Lauri Durchman, var. apteekkari A. Weckman.

Kalvolassa, pj. opettaja V. Salmi, var. maanviljelijä B. Lönnholtz.

Leppävirroilla, pj. kunnanlääkäri Ilmari Outinen, var. maanviljelijä Hannes Koponen.

Hangossa, pj. konsuli Alfred Berglund, var. res. luutn. Iikka Airaksinen.

Käkisalmella, pj. pankinjohtaja Antti Immonen, var. ent. henkikirjoittaja A. Bergh.

Kajaanissa, pj. johtaja A. V. Kunnas, var. insinööri Hannes Leinonen.

Porin maalaiskunnassa, pj. J. H. Kesti, var. V. Jokinen.

Porissa, pj. kauppaneuvos Verner Hacklin, var. opettaja Akseli Aarnio.

Vesilahdella, pj. maanviljelijä Väinö Hietaniemi, var. kamreeri Armas Ahonen.

Kangasalan Lepokoti

Omist. HANS ADLER. Puh. 51.

Sijaitsee kauniin **Ukkijärven rannalla.** Kaunis hiekkaranta ja -luonto. Erikoisen kuiva ja terveellinen ilmasto. Täysihoitoa saatavana lyhemmäksi ja pitemmäksi ajaksi. Huoneita myös matkustaville. Hinnat kohtuulliset.

Avoinna ympäri vuoden.

Kotvio Osakeyhtiö

Ruovesi.

MYY

sahattua ja höylättyä puutavaraa

vaunulastittain myös
ostajan luo lähetettynä.

KYSYKÄÄ HINTOJAMME!

ERÄITÄ POLIITTISIA MURHIA

JOITA VAPAAMUURARIT JA JUUTALAISET OVAT SUORITTANEET

1762 murhattiin tsaari Pietari III engl. vapaamuurarien toimesta. 1792 maalisk. 1 p. raivattiin tieltä pois Itävallan keisari Leopold II ja maalisk. 16 p. ammuttiin Ruotsin kuningas Kustaa III. Nämä molemmat hallitsijat yhdessä Preussin kuninkaan Fredrik Vilhelm II:n kanssa olivat liittoutuneet vapauttaakseen kuningas Ludvig XVI:nnen ja tämän puolison kommunismin käsistä. Fredrik II:n murha epäonnistui. Hammaslääk. Levesque'in piti suorittaa teko 500,000 livreä vastaan. Vähän tämän jälkeen eräs juutalainen pyöveli mestasi Ludvig XVI:n ja Maria Antoinetten. 1801 murhasivat ruht. Jaschwill, Argamakow ja kreivi Zubow tsaari Paavali I:n.

1825 kuoli äkkiä tsaari Aleksanteri I, saatuaan 9 päivää aikaisemmin tiedon, että vapaamuurarikongressi oli päättänyt toimeenpanna vallankumouksen. 1856 myrkytti Nikolai I:n hänen juutalainen henkilääkärinsä. 1858 määräsivät vapaamuurarit 800,000 tukaattia Neapelin Ferdinand II:n murhaamisesta. Tekoa yritti sotilas Milano, mutta epäonnistui ja teloitettiin. Garibaldin ehdotuksesta sai tämän äiti valtioneläkkeen. 1854 murhattiin vapaamuurarien toimesta Parman herttua. Tuomarit, jotka tuomitsivat murhaajan, kuolivat kaikki väkivaltaisesti.

1879 oli juutalainen Hartman räjähdyttänyt ilmaan Venäjän keisarillisen junan onnistumatta tappaa Aleksanteri II:ta. Hän pakeni Ranskaan, josta oli tullutkin, mutta häntä ei luovutettu — olihan hän vapaamuurari. 1881 onnistui Aleksanteri II:ta vastaan tehty 8:s attentaatti. Sen suorittajina olivat juutalaiset Liebermann, Zuckermann ja Goldmann. Juutalainen Bogolepow murhasi Venäjän ministeri Szipjaginin ja juutalaisnainen Vera Sassulitsch kaupunginkomendantti Trepowin. Juutalaisnainen Hesja Helfmann, joka osallistui erääseen attentaattiin, sai jäädä eloon, koska hän oli raskaana. Hän synnytti pojan, josta myöhemmin tuli tunnettu vallankumousministeri Aleksander Kerenski (Aarvin Kürbis). 1882 sai Wilhelm Oberdank vapaamuurareilta tehtäväkseen murhata keisari Frans Josefin, mutta epäonnistui. Triestissä on loosi, joka kantaa Oberdankin nimeä. 1884 kuoli Aleksanteri II. 1920 julkaisi juutalainen Sattus Yhdysvalloissa kirjan, jossa hän kertoo m. m. tästä tapauksesta, selviten siinä erään Moskovasta sairasvuoteelle kutsutun kuuluisan lääkärin ilmoittaneen tsaarille, että tämä oli tuomittu lähtemään.

Dreyfus-juttu Ranskassa maksoi useita henkiä. Presidentti Carnot murhattiin. Felix Faure kuoli äkkiä punaisen lesken madame Steenheilsin käsivarsille. Kapt. d'Attel, jolle juutalainen Alfred Dreyfus oli tunnustanut maanpetoksensa, myrkytettiin junassa. Valtiopäivämies Chaul, jolla oli todisteita D:n rikoksesta, löydettiin ruumiina ratakiskoilta. Samoin prefekti, joka tunsi D:n lahjushommat, löydettiin kuolleena hotellihuoneessaan Pariisissa. Vankilanvirkamies Rocher, joka oli kuulustellut D:tä, kuoli äkkiä. Yleisesikuntaupseeri André pakoitettiin itsemurhaan. Emil Zola sai aikaan uuden tutkimuksen, joka vapautti Dreyfuksen.

1900 murhasi anarkisti Angelo Pressi Italian kuningas Umberton. Murhaaja kuului erääseen amerikkalaiseen loosiin. 1903 raivattiin Serbian kuningas Aleksanteri tulevan Pietarin tieltä. 1905 menetti Moskovassa henkensä suuriruhtinas Sergei. Samana vuonna maksoi kuningas Alfonso XIII:ta ja hänen puolisoaan vastaan suunnattu attenttaatti monen ihmisen hengen. Kuninkaallisten pelastumista vapaamuurarit suuresti valittivat. Attentaatin päämies Morral laskettiin vapaaksi. Hänen puolustusasianajajanaan oli Bulot.

Espanjan pääministerin Canalejan murha oli myös vapaamuurarien työtä. 1908 murhattiin Portugalin kuningas Carol ja kruununprinssi sikäl. vapaamuurarien toimesta, joiden suurmestari Magelhäls-Lima jo syksyllä 1907 ilmoitti hengenheimolaisilleen Pariisiin, että näin tulisi käymään. 1911 murhasi juutalainen Hesrschkovitsch tsaarin läsnäollessa Venäjän pääministeri Stolypinin. 1914 tapahtui Itävallan kruununperillisen murha erään serbialaisen vapaamuurarin toimesta. Murha oli päätetty Suur-Orientin istunnossa Pariisissa jo 1912 ja rahoitettiin se Ranskasta ja Englannista (Konto E.). Vapaamuurarit murhauttivat 1915 Venäjällä ministeri Witten. Portugalin presidentti Sidoni Paen murhaan osallisena pidätettiin yllämainittu suurmestari M-L., mutta vapautettiin. Oli muka erehdytty henkilöstä. Eihän suurmestaria saanut tuomita.

Sodan aikana määräsi lordi Kitschener 50,000 st. puntaa Turkin ministeri Takaat pashan päästä maksettavaksi tunnetusta Konto E:stä Lontoossa, toimisto "ulkomailla agiteerattavia vallankumouksia ja poliittisia murhia varten". Toimiston käyttörahoina ilman tilitystä oli 5 milj. puntaa vuosittain. Sieltä maksettiin myös kustannukset Bulgarian kuningas Ferdinandin murhasta.

1911 murhattiin Venäjän keisarillinen perhe. Päätekijöinä olivat juutalaiset Wainin, Sofarow ja Swerdloff. Keisarin ja kruununprinssin murhat suoritti juutalainen Jankel Jurowsky. Heidän päänsä pantiin spriihin ja lähetettiin Moskovaan. (Jatkuu ...)

Vår Kamp'issa **N. Eggis.**

Kesä on tullut

ja matkoille alkaa itsekunkin tehdä mieli. Mutta osata valita oikea ja miellyttävä virkistyspaikka, siinä onkin monelle miettimistä hetkeksi. Nykyisenä ahtaana aikana on laskettava kustannuksia hyvinkin tarkkaan ja jokainen toivoisi tietysti saavansa rahoillaan mahdollisimman täydellisen kesälomanvieton sekä terveydellisessä suhteessa että myöskin hauskuuteen nähden. Tämänpäiväisessä numerossamme ilmoitavat ja tarjoavat palvelustaan yleisölle Naantalin kaupungin kylpylaitos, vanhastaan tunnettu erittäin terveellisestä ilmanalastaan ja iloisesta rantaelämästään, sekä Kangasalan luonnonkauniilla seudulla sijaitsevat suositut Vehoniemenharjun matkailumaja ja Kangasalan lepokoti. Suosittelemme lukijoillemme mainittuja paikkoja lomansa viettopaikaksi.

— **Seinäjoen Rautakauppa muuttaa** kesäkuun 1 päivästä uuteen huoneustoon Kirkkokadun varrelle ja ilmoittaa myyvänsä t. k. aikana kaikkea alansa tavaraa erittäin halvalla. Käydäänpä katsomassa onko puheessa perää!

MAAILMANKUULUT

patentinsaaneet **saunauuni- ja vesilämmityslaitteemme**
ovat **voittamattomat.**

Polttoaineiden ja työnsäästö 30—60 %. Käytännössä: saunoissa, riihissä, sikaloissa ja kanaloissa, koti- ja ulkomailla yli 10,000 kpl. Kaikki käyttäjät ihastuneet niihin. Kuvallinen hinnastomme lähetetään postivapaasti. Saatavana rauta- ja talouskaupoista kaikkialla.

Suomen Rautauunitehdas,
Haapamäki. Puh. Valtion kesk. N:o 8.

Vaaleista ja ehdokkaistamme

Isänmaallisen kansanliikkeen ehdokkaat ovat kaikissa vaalipiireissä nyt lopullisesti nimetyt ja vaaliliitossa kokoomuksen kanssa. Asia on siis sitä myöten niinkuin olla pitääkin kunnossa.

Sen varalle, ettei kesällä itse vaalien suhteen sattuisi pahoja pettymyksiä, on kai paikallaan huomauttaa muutamista huomioista, joita allekirjoittanut on tehnyt esim. Turun ja Porin läänin pohjoisen vaalipiirin ehdokkaitten suhteen tai oikeammin vaaliliittomme ehdokkaista siellä.

Vaaliliitossa on, niinkuin asiasta kokoomuksen kanssa oli sovittukin, kaksi kansanliikkeen ehdokaslistaa omin tunnuksin. Mutta ainakin yhdellä kokoomuksen listalla on erehdyttävän yhtäläinen tunnus myöskin. Siinä oleva ehdokas on kyllä myös kansanliikkeen kannattaja, joten sinään ei siinä ole mitään vinossa. Ei ainakaan ensi näkemältä. Päinvastoin voidaan kyllä olla tyytyväisiä, että tämä ja monet muut vaaliliittolaistemme ehdokkaat ovat liikkeemme kannattajia.

Mutta asia saa hiukan toisen käänteen, jos ajattelemme asiaa tarkemmin. Ensiksikin liian läheisten tunnusten vuoksi saattaa moni erehtyä antamaan äänensä toiselle ajatussuunnalle kuin mitä on tarkoittanut. On sen vuoksi vaara tarjolla, että nyt kyseessäolevassa vaalipiirissä emme saakaan kaikkia ääniä omille ehdokkaillemme, vaan että ne jakautuneina liian monille listoille, hajoittavat liiaksi ja tuovat laihan tuloksen.

On siis muistettava ajoissa tarkoin pitää mielessä, että jos kerran tahdotaan omia edustajia eduskuntaan, on niille myös äänet annettava. Ei ole aivan samantekevä, annammeko äänemme vaaliliitossa olevalle toisen puolueen ehdokkaalle, vaikkapa hän samalla onkin kansanliikkeen kannattaja. Ero on siinä, että hän mahdollisesti valituksi tullessaan ei olekaan kansanliikkeen oma ehdokas. Ja ero on huomattava.

Onko mahdollisesti muissakin vaalipiireissä samallaisia tai vastaavia tapauksia, en tiedä. Turun ja Porin läänin eteläisessä vaalipiirissä huomioidaan myös, että eräästä pikkukaupungista on vaaliliittomme listoilla sekä kansanliikkeen että kokoomuspuolueen ehdokas. Kun kumpikin on samalla kokoomuksen ja kansanliikkeen kannattaja, on tällainen eriseuraisuus enemmän kuin ihmeellinen. Ja seurauksen saattaa jo ennakolta joltisellakin varmuudella ennustaa, että se läänin kolkka, josta ehdokkaat ovat, ei jaksa viedä kumpaakaan eduskuntaan.

Vaaliteknillisesti on edellä oleviin esimerkkeihin viitaten, kansanliikkeen asiaa ajettu heikosti, mutta kun erehdykset nyt on havaittu, ei niistä tarvitse silti tulla kompastusta, ja vastedeshän on sekin opittu. **Vaalikonkari.**

Toimitus huomauttaa puolestaan, että saman havainnon voi tehdä monessa muussakin vaalipiirissä. Esim. Vaasan l. eteläisessä piirissä samanlainen esimerkki on moninkertaistunut. Olisi luullut, että tinkimättömät IKL:n miehet ehdokkaiksi suostuessaan olisivat ehdottomasti listatunnuksekseen vaatineet IKL:n tunnuksen, sensijaan, että nyt sangen monet heistä, esim. IKL:n paikallisyhdistysten esimiehinä toimivat, kantavat vaaliliitossa kokoomuksen kylttiä. Näin käy, kun mennään liittoon puolueen kanssa. Ne osaavat — kokoomus kuten muutkin — vaaliteknilliset temput. Mutta omapahan on syymme. Seuraavissa vaaleissa kansanliike kai jo ymmärtää mennä tuleen vain omana taistelurintamanaan. Tämä on Lakeuden Sanan kanta ollut alunperin, mutta eihän sääsken ääni taivaaseen yllä. Valitsijain on kuitenkin nyt pidettävä huoli siitä, että äänestetään vain joko IKL:n nimeämiä ehdokkaita tai kokoomuksen tunnuksen alla nimetyistä niitä, joiden varmasti tiedämme — valituksi ehkä tultua — ilman muuta siirtyvän eduskunnassa kokoomuksen ryhmästä IKL:n iskuryhmään. Jos näin menettelemme, menee äänemme myös varmasti kansanliikkeen hyväksi.

Uusi Rauta- ja Talouskauppa

on avattu Seinäjoella Valtionkatu 7:ssä. Sen omistaa liikemies S. E. Hakala. Kävimme tutustumassa uuteen liikkeeseen, jossa kaikki näytti hyvin lupaavalta. Rauta- ja taloustavarain ostajien on otettava huomioon, että sieltä saa jokainen tarvitsemansa tavarat uskomattoman halvalla. Viittaamme lehdessä olevaan ilmoitukseen. Suosittelemme yleisölle tätä uutta liikettä. Varmasti käynti kannattaa.

PARISÄNGYKSI KEVYELLÄ NYKÄISYLLÄ

PÄIVÄLLÄ MUKAVA LEPOSOHVA

750:-

LAHTI VUORIK 20
VIIPURI LINNAK. 14
VAASA TORIN YLÄLAITA
HELSINKI HEIKINK. 14

HUONEKALULIIKE MIKKO NUPPONEN

IKL:n

Järjestötiedoitus n:o 3.

1) IKL:n johtajakurssin päätyttyä on nyt kaikkialla ryhdyttävä varsinaiseen järjestötyöhön.

2) Uudet johtajakurssit etupäässä tarkoitettuna opettajille, ylioppilaille j.n.e., toimeenpannaan mahdollisesti elokuussa, entiseen tapaan. Kursseille pyrkivien on ajoissa otettava yhteys asianomaisiin piireihin paikallisosastojen välityksellä.

3) Puseroita saa tilata eri suuruuksia ja ovat numerot samat kuin sk:n kesäpuseroiden. Puseron hinta on Smk. 75:— ja solmion 10:— sekä lähetyskulut.

Tilaukset toimitetaan kesäkuun alussa joko piirien välityksellä tai suoraan paikallisyhdistyksille.

Puserot leimataan IKL:n leimalla.

Jotta tietäisimme tilata riittävän määrän puseroita, on piirien ensi tilassa lähetettävä tilaukset. Puserot annetaan, mikäli piiri tai paikallisyhdistys ne tilaa, 10 päivän maksuajalla, mutta on ne silloin ehdottomasti tilitettävä.

Yksityistilaukset lähetetään ainoastaan jälkivaatimuksella tai käteismaksulla.

Sitäpaitsi saa jäsenkorttia näyttämällä puseroita ostaa suoraan Keskustoimistolta.

Huoltojaoston puhelin: Helsinki 26242.

Paavo Susitaival.
Järjestötoiminnan johtaja.

Pellervo Leino.
v.t. toimistopäällikkö.

LAKEUDEN SANA on edullinen ilmoituslehti!

JÄLKIMUISTELMA

VANAJAN LEIRILTÄ

Viime kuun loppupäivinä kerääntyi aika komea joukko miehiä Vanajan Idänpään seurojentalolle.

Meitä eteläpohjalaisiakin oli joukossa. Hämeenlinnan asemalla oli "onnikka" vastassa, jonka kyljessä oli kirjoitettuna nuo suurta hämmästystä sivullisissa herättävät sanat: I.K.L:n johtajakurssi.

Miehiä tuli joka suunnalta ympäri maan ja joukossa olivat edustettuna kaikki yhteiskuntaluokat. Oli kysymys minkä alan ammattimiehistä tahansa, niin aina työnsuorittajia löytyi, osan ollessa v. 1930 ajalta ammatiltaan "kuljetustyöläisiä" eli "muiluttajia".

Johtajakurssin päiväohjelma suurimmaksi osaksi muodostui luentojen kuulemiseen. Luentoja oli usealta eri alalta. Kaikki selventäviä ja uusia yhteiskunnallisia uria aukovia.

Mustapuseroisten joukko — saimme kurssin aikana ostaa puserot — oli komeaa. Ja suurta mielenkiintoa joukkomme Hämeenlinnassa herätti, kun yhdenmukaisiin puseroihin puettuina marssimme halki kaupungin. Lähdimme nimittäin Hämeenlinnan torilta autoretkelle suuntana Riihimäki, josta vappuna suunnattiin matka punaiseen Lahteen. Matkat sujuivat kuin siivillä sipoen, laulun lisätessä reippautta ja iloista mieltä.

Riihimäellä suoritettiin kunniakäynti sikäläiselle sankarihaudalle. Laskimme I.K.I:n johtajakurssin seppeleen, jonka sinimustat nauhat sanoivat: Jatkamme taistelua.

Riihimäen sk:n talossa oli juhlamme, joka yleisömenestykseltään oli suurenmoinen. Riihimäen I.K.L:n paikallisyhdistykseen oli tuona iltana liittynyt runsaasti jäseniä.

Varhain vappuaamuna suuntasimme matkamme Lahtea kohden. Ja sielläkin kansaa, kansaa ja siniristilippuja! Lahti juhli vapautensa 15 v. juhlaa. Majoituspaikkamme pihamaalta seutua tarkastellessamme huomaamme, että Lahden vapautumisjuhlaa juhlitaan myös punaisin lipuin. Sokeudessaan elävät työläisjoukot näkyivät siellä vielä seuraavan kansainvälisiä, kumouksellisia värejä. He ehkä vieläkin uskovat marxismin valtaan: "nyt ryskyin murtuu pakkovalta ja valta silloin meidän on" — niinkuin he olivat laulaneet.

Valitettavasti he eivät tietäneet että meitä "synkkäkatseisia faskisteja" oli vapautumisjuhlassa mukana.

Vanhat rintamamiehet eivät nyt, paremmin kuin ennenkään, sietäneet punaista vaatetta, siksi se kesken juhlia "ryskyin murtui" ja tilalle nousi siniristilippu uljaan ja kuolemaa halveksuvan oppikoulupojan avulla.

Yhdessä armeijan joukko-osastojen, suojeluskunnan, rintamamiesyhdistyksen, Lotta Svärdien ja vapaan työväen edustajain kanssa osallistuimme juhlaparaatiin ja kunnianosoituksiin suomalaisten ja saksalaisten sankarihaudoilla.

Suurinta huomiota herätti silmissämme Vapaa Työväen Liitto. Näytti, että tuo kansallisesti ja isänmaan eteen uhrautuvasti työtä tekevä joukko tulee aikanaan Lahdessa sanomaan marxilaisille painavan sanansa.

Ansaittua huomiota herätti joukkomme esiintyminen Lahdessa. Siellä missä me liikuimme, siellä liikkui koko Lahti aina lapsesta vanhuksiin asti. "Komeaa ja reipasta joukkoa", kuuli sivusta mainittavan.

Nuijamiesten marssia laulaen Lahteen saavuimme, samaa laulua laulaen sieltä läksimme. "Kuka meidän tiellämme kestää vois?"

Jälkisatona kuulimme, että Lahdessakin käyntimme oli ollut valkaisevaa laadultaan ja että sikäläiseenkin I.K.L:n yhdistykseen oli seuraavina päivinä liittynyt jäseniä tulvimalla.

Paluumatkalla poikkesimme vielä kahdella sankarihaudalla kunniakäynnillä ja laskimme seppeleen.

Vappupäivän iltaan vaipuessa saavuimme majoituspaikkaamme, vakuutettuina siitä, että matkallamme oli ollut tarkoituksensa.

Koko viikko oltiin vakavassa kurssityössä. Innostus tehtävien suorittamisessa oli suuri ja henki kurssilaisten kesken läheinen ja yhdistävä.

Lauantaina 6 p:nä toukokuuta oli kurssin päättäjäisjuhlat Hämeenlinnan raatihuoneessa. Jos Riihimäellä ja Lahdessa oli ollut ihmismassaa, niin Hämeenlinnassa sitä monin verroin enemmän.

Jo päiviä ennen oli juhlahuoneistoon myyty liput viimeistä sijaa myöten. Hämeenlinnan torille asetettu kovaääninen antoi kaiken kansan kuultavaksi sen, mitä sisällä sanottiin. Kun IKL:n johtaja Kosola oli pitänyt puheensa, olivat suosionosoitukset ulkona torillakin aivan valtavat, ja kun Isänmaan virsi veisattiin, niin paljastetuin päin yhtyi siihen joka ainoa, joka kovaäänisen avulla juhlaa seurasi.

Kyllä kaikesta näki, että ent. punainen Häme elää voimakasta isänmaallista nousukauttaan.

Hämäläinen on hidas, mutta kun hän mukaan lähtee, on se varmaa ja horjumatonta.

Kurssit olivat — varsinkin ensimäisinä — hyvin tarpeelliset. Samaa jatkoa vain, niin varmaa on, että vuosien varrella tilanne kehittyy siksi, että marxilaisuus kukistuu työmme kautta ja me kykenemme jotain sanomaan tämän maan kohtaloista pääteltäessä. Vielä tu-

STADION'in piirustuskilpailu ratkaistu!
Syksyllä voitanee aloittaa työt!

Mutta me

jo nyt...

Me voimme itse kukin turvata kerran alotetun työn jatkumisen käyttämällä jatkuvasti Stadion-tuotteita.

Ostakaa
STADION-
tuotteita!

Jokainen ostamanne Stadion-tuote lisää Stadion-rahastoa — jouduttaa rakennustöitä — Stadionin lopullista valmistumista.

STADION

Stadion-merkki takaa tavaran laadun eikä korota hintaa!

Liputuspoimintoja

Useissa kymmenissä, ehkäpä sadoissa marxilaistaloissa toimitettiin toukok. 16:na pakkoliputus isänmaallisten kansalaisten toimesta. Monissa tapauksissa marxilaiset kyllä häpäisivät lippua perästäpäin eri tavoin. Poimimme muutaman esimerkin vain näytteeksi.

Seinäjoella lippua alas laskettaessa kokoontuneet marxilaiset seisoivat lakit päässä (mukana rautatieläisiä virkalakeissaan), mutta kun laskijat, koululaiset, poistuessaan olivat laulaneet Kytösavun, kohottivat marxilaiset puolestaan Internationalen, ja silloin päät heiltä paljastuivat. Kun poikain riveissä oli ollut m.m. paikkakunnan rovastin poika, sai rovasti myöhemmin puhelimessa "varoituksia" sosialisteilta, joukossa muuan vasemmistolaisuudestaan tunnettu kansakoulunopettaja.

Haapamäen marxilaistalolla vedettiin lippu alas keskellä päivää Keuruun nimismiehen ja sanotun yhdistyksen puh. johtajan toimesta. Lippua uudelleen nostettaessa eräs kaupanhoitaja Mäkinen vihelteli. Sama mies, joka häväisi talvella armeijan kunniamarssia.

Jyväskylässä lippua nostettaessa eräs marxilaistalon pihamaalla ollut punainen huusi: "Pian liehuvat punaiset liput ja ne punataan teidän verellänne".

Kokkolassa eivät marxilaiset antaneet liputtajien ottaa sitä illalla alas, vaan vetivät itse sen vieden poliisilaitokselle. Myös kääntyivät he valituksella viranomaisten m.m. — suojeluskunnan puoleen.

Hämeenlinnassa veti lipun keslee aika, että punaiset aapiset punaisine laulukirjoineen ja "politiikkataitoineen" poltetaan puhdistuksen roviolla.

Mustapusero.

kuja paistettiin linnan suuressa keittiötuvassa. Päätettiin viettää valloitetussa linnassa oikein kuninkaallisen juhlallinen joulu.

Rauhallista oli kaikkialla linnan ympäristössä. Ei näyttänyt tsaari Pietari aavistavankaan, että Nevanlinna, joka äsken oli hänen haltuunsa joutunut, oli parhaillaan karoliinien vallassa ja tsaarin varusväki istui kiltisti linnan tuvissa vankina. Vanha kapteeni, varusväen päällikkö, pysyi kammiossaan kuin karhu pesässään. Venäläinen vanha soturi ymmärsi, että kaarlelaisten kanssa ei käynyt leikkiä laskeminen. Siksi hän vain kärsivällisesti odottikin, mitä tulevat päivät toisivat mukanaan.

Jouluaatto koitti. Sissit löysivät linnasta myöskin saunan, ja niin tuprusi jouiusaunasta sakea savu heidän sitä tervaksisilla honkahaloilla vahvasti lämmittäessä. Iloinen oli miesten mieli, kun tiesivät, että kuuma kylpy ilolla odotti. He löysivät kylpyvastoja saunan ullakolta ja niin oli kaikki aattosaunaan menoa varten kunnossa.

Kun kaikki eivät kuitenkaan sopineet yhdellä kertaa kylpyyn, eivätkä olisi vartioinnin tähden siihen joutaneetkaan, niin käytiin saunassa pienemmissä erissä.

Niinkuin kanuunan laukaukset paukahteli hehkuva saunan kiuas, kun kipollinen jäistä vettä lensi sille. Vinhasti räiskyivät vastojen vitsakset tulisen löylyn seassa miesten niillä hakatessa punoittavaa ihoaan. Huohottaen kuin palkeet punaisina ja höyryävinä, säntäsivät kylvystä jo kyllikseen saaneet saunan eteiseen olkien päälle jäähdyttelemään ja pukeutumaan, päästääksensä vartiossa olevia suloiseen kylpyyn.

Kaikkien sissien joulusaunassa käytyä kannettiin linnan vaakunasaliin juhlaruuat, paistetut siankinkut ja suuret leivät; sitten sytytettiin pöytien keskellä olevissa hopeaisissa kynttilänjaloissa olevat kynttilät palamaan ja alettiin aattoateria.

Joulupuuroa, olutta ja paloviinaa ei myöskään puuttunut pöydästä, ja niinpä tulisen löylyn päälle ahkerasti oluttynnöristä haarikoita täytettiin sekä janoa sammutettiin. Mutta kohta alkoikin vaahtoava olut kihelmöidä miesten päässä. Äänekkääksi kävi puhelu, paloviinaa myöskin maisteltiin, vaikka ei kuitenkaan varsin runsaasti, sillä Langström ei sallinut miestensä pahasti juopuvan.

Kovalla äänellä siinä sotajuttuja kertoiltiin ja lukemattomia seikkailuja ja aseleikkejä muisteltiin, joissa usein henki oli ollut vaakalaudalla hiuskarvan varassa.

Sissipäällikkö piti Arvi Hannunpojan kanssa siitä huolen, että vartijat säännöllisesti vaihdettiin, että kaikki miehet pääsivät juhla-ateriasta osallisiksi, sekä että miehistö ei myöskään päässyt niin pahoin juopumaan, että ei olisi kyennyt vartiopalvelustaan suorittamaan.

Rattoisasti kului ilta, puoliyö oli jo sivuutettu, mutta yhä istuttiin pitkien juhlapöytien ääressä, ja juhlamieli oli noussut korkealle. Kukaan ei muistanut ajan kulumista. Seitsenhaaraiset hopeaiset kynttilänjalustat kimaltelivat kilpaa lepattelevien suurten kynttiläin kanssa, jotka valoivat lempeää kullankimmelteistä värihohdettaan pöytien ympärillä istuviin sotureihin.

Jouluyö alkoi loppuunkulua ja jouluaamu jo sarastaa, kun sissit nousivat juhlapöydistä ja saliin levitetyille oljille levolle kierähtäneet

vaakunasali, jossa linnanpäälliköt aikoinaan olivat asuneet. Juuri täällä saattoi olla kalleuksia kätkettynä.

Vaakunasalissa oli suuria pöytiä, joiden ympärillä olivat jykevätekoiset tuolit. Pöytien keskikohdilla olivat kallisarvoiset seitsenhaaraiset hopeaiset kynttilänjalat ja seinillä lyijyiset kynttilänjalustat kynttilöineen. Muita kalliimpia esineitä ei vaakunasalista löytynyt. Täältä tulivat sissit linnan kappeliin, jossa oli pieni alttari ja sen edessä seinällä Pyhän Neitsyen kuva. Muualla seinillä oli Pyhän Madonnan ja muiden pyhimysten kuvia. Alttari oli päällystetty punaisella veralla ja Pyhän Neitsyen kuvan edessä alttarilla oli kolmihaarainen hopeainen kynttilänjalka kynttilöineen. Kappelista johti ovi tornin käytävään, joka oli pimeä ja josta portaat veivät tornin holvikerrokseen. Langström antoi täällä sytyttää pikisoihtuihin tulet, ja niin alettiin laskeutua kellariholviin. Kierreportaat laskeutuivat yhä alemmaksi. Kylmä, kostea ilma tunki holvikerroksesta menijöitä vastaan. Viimeinkin portaat päättyivät pohjakerrokseen ja sissit huomasivat tulleensa tornin kellariholviin, jossa oli tilava hautakammio ja sen lisäksi kaksi muuta huonetta.

Langström astui nyt miehineen hautaholviin. Pikisoihtujen punertavassa valossa näkivät he täällä muutamia suuria ja raskaita tammiarkkuja, joiden sisällä kuolleiden muumiot lepäsivät. Kaarlelaiset huomasivat, että hautaholvissa lepäsi Rurik hallitsijasuvun jälkeläisiä, jotka olivat ruotsalaista syntyperää. Hautaholvin seinille oli asetettu vanhoja sotalippuja, jotka nyt muumioiden arkkujen päällä hiljaa leijuivat, kun sisseiltä ovi hautaholviin oli jäänyt sulkematta. Vedosta johtuneesta ilmavirrasta leijailivat vanhat sotaliput hiljaa, ikäänkuin siten tehden viimeistä kunniaa arkuissaan lepääville ruhtinaille.

Hetkisen hautakammiossa muumioita katseltuansa, poistuivat sissit hiljaa ja kunnioittavasti paljastetuin päin. Sitten jatkoivat he tarkastustaan edelleen.

Toinen huone, johon Langström nyt miestensä kanssa saapui, oli vankikomero. Sen huomasi synkistä paljaista seinistä. Lattialla oli suuria pyöreitä rautakuulia, joihin oli kiinnitetty raskaita kahleita.

Tarkemmin vankiholvia soihtujen valossa tutkittuaan, löysivät kaarlelaiset sieltä muutamien ritarien jäännökset, jotka vielä vangittuinakin, miekkoineen, rautahaarniskoineen ja varustuksineen viruivat kivilattialla, taottuina vyöltä ja jaloista raskaisiin rautakahleisiin. Nämä vielä kuolleessaankin kahleissa olevat ritarivainajat olivat joutuneet julmien ja kostonhaluisten voittajiensa uhreiksi. Vainajat olivat nähtävästi juuri niitä saksalaisia ritareita, joita vastaan tsaari Iivana IV Julma kävi sotaa Itämeren maissa vuosien 1533—84 välisenä hallitusaikanaan.

Paksun tomukerroksen alla lojuivat rautavarustuksissaan vuosisadasta toiseen nuo synkän lopun saaneet soturit, joille kuollessaan ei muuta kunniaa oltu osoitettu kuin se, että olivat vangiksi joutuessaan saaneet pitää miekkansa ja ritarivarustuksensa. Se oli sen ajan kunniakäsitteiden mukaan sallittua ja ritarikunnialle tuleva viimeinen kunnioitus, jota sentään vihollisetkin pitivät arvossa.

Kauempaa täällä ritarivainajien lepoa häiritsemättä jättivät sissit tämänkin huoneen nopeasti ja aikoivat lopuksi tehdä kierroksen

KALEVA
Seinäjoki.

Vielä muutamia iltoja.

Tavalliset hinnat.

Kotimainen äänielokuva

Sininen varjo

Huom.! Suomen luontoa ja kansaa käsittelevästä FINLANDIA elokuvasta voivat lähiseudun kansakoulut tilata koululaisnäytäntöjä puhelimella 240.

1 L. RAVINTOLA KESKUS
Seinäjoki, Valtionk. 15
Puhelin 301

Täydelliset anniskeluoikeudet.

ATERIOIKAA
viihtyisässä ravintolassamme.
Aamiainen 10—13. Päivällinen 16—19.
Kuukausiruokailijoille alennusliput edullisia.
Annoksia kaiken päivää.
Tunnetusti hyvää kahvia y.m. virvokkeita. **Funkkiskabinetti** kokous- y.m. tilaisuuksiin tilauksesta.
Ulkotilaukset toim. huolella ja nopeaan

Sinimusta-järjestön

Paikallisosasto perustettu Savonlinnaan.

Joukko asianharrastajia oli t. k. 13 p:nä kokoontunut Savonlinnan sk.-talolle asiasta keskustelemaan. Kokouksen avasi Veikko Eronen, selostaen samalla järjestön tarkoitusperiä ja syitä, miksi paikkakunnalle on tarpeellista perustaa järjestön paikallisosasto. Kokouksen puheenjohtajana toimi Osmo Mutikainen ja sihteerinä Väinö Vepsäläinen.

Sinimustien paikallisosaston puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Jalo Petrélius, sihteeriksi Osmo Mutikainen ja rahastonhoitajaksi Kauko Lehtola. Nelihenkiseen johtokuntaan valittiin edellisten lisäksi P. Petrélius.

Tilaisuudessa vannoi alun kolmattakymmentä jäsentä valan. Vielä keskusteltiin erinäisistä sisäisistä asioista, m.m. jäsenmerkkien tilauksesta.

Kuopion sinimustat taas toimessa.

Vapaussodan päättymisen 15-vuotispäivänä jättivät Kuopion marxilaiset mielenosoituksellisesti punapesänsä liputtamatta. Näinollen päättivät sinimustat panna toimeen pakkoliputuksen.

Klo 9:n tienoissa kokoontui lyseon pihaan viitisenkymmentä sinimustaa, lähtien sieltä marssimaan työväentalolle. Liputus sujui häiriöittä, vaikka lipun noustessa suoritettu fascistitervehdys näkyikin — eräiden katselijoiden synkistä ilmeistä päättäen — synnyttävän pahaa verta.

Illalla noin 20,15 kävi sama joukko noutamassa lipun pois. Mitään levottomuuksia ei silloinkaan tapahtunut.

Mainittakoon, että muuan marxilainen kaupunginvaltuuston jäsen soitti v.t. poliisimestarille, tiedustellen, mitä mahtaisi seurata lipun poisrepimisestä. Nähtävästi vastaus ei ollut kysyjälle mieleen, koska lippu pysyi paikoillaan iltaan saakka.

ken päivää alas eräs monttööri katkaisten nuorat ja paiskaten lipun maahan. Mies joutuu teostaan oikeuteen.

Pienempiä häiriöitä sattui liputuksen yhteydessä muuallakin.

Runsaimmin toimittivat isänmaalliset marxilaistalojen liputuksia Etelä-Hämeessä ja Pohjois-Karjalassa, mikäli lehdissä olleista uutisista voi päättää.

Karjalan pakolaisten

TOIMEENTULO SUOMESSA ON OLLUT HYVÄ.

Siitä kaksitoistatuhantisesta karjalaisjoukosta, mikä tuli tänne pakoon v. 1922, palasi osa jo rajalta ja osa myöhemmin venäläisten antaman amnestian nojalla Karjalaan. Tänne jääneistä pakolaisista on olemassa luettelo pakolaisseurakunnassa Joensuussa. Tämän luettelon mukaan on pakolaisseurakunnassa vähän vailla 5,000 pakolaista. Mutta tämä luettelo ei sano koko totuutta pakolaisten lukumäärästä, sillä on suuri joukko Vienan ja Aunuksen pakolaisia, jotka eivät esiinny oman seurakuntansa kirkonkirjoissa, vaan ovat jäseninä jossakin toisessa seurakunnassa. Näistä oman seurakunnan ulkopuolella olevista pakolaisista on parhaillaan tekeillä tilasto, joka lähiaikoina valmistuu. Mainittakoon, että jo tähän mennessä niistä kolmesta läänistä, jotka on tarkastettu, on poimittu toistatuhatta pakolaista edellisten 5,000 lisäksi.

Suomeen tultuaan pakolaiset hajaantuivat eri puolille maata. Työkykyiset miehet ja naiset menivät teollisuuspaikkakunnille, sahoihin j.n.e. ansaitsemaan. Tällaisia asutuskeskuksia, joissa pakolaisia on lukuisammin, mainittakoon m.m. Kemi, Oulu, Kajaani, Kuopio, Lieksa, Pitkäranta, Salmi, Suojärvi, Hyvinkää, Kotka j.n.e Osa pakolaisista antautui luonnollisesti kaupan harjoittajaksi ja osa heistä ansaitsi leipänsä, varsinkin pakolaisuuden alkuvuosina, maataloustöillä. Vanhukset ja lapset sijoitettiin pakolaishuoltoloihin, joita alussa oli useampia, mutta myöhemmin keskitettiin yksiin paikkoihin. Tällä hetkellä on pakolaisvanhusten ja lasten olinpaikkana Kyminlinnan huoltola, jonka yhteydessä toimii myös pakolaislasten kansakoulu. Toinen huoltola ja koulu Karjalan pakolaislapsia varten on Oulun Moikkulassa. Pakolaisten toimeentulo Suomessa on ollut hyvä.

Mitä tulee Karjalan pakolaisten valistusrientoihin, niin voidaan mainita, että pakolaisuuden alkuvuosina olivat ne hyvinkin vilkkaita. Silloin oli olemassa innostusta ja varoja. Niinä aikoina valtiovalta, heimojärjestöt ja yksityiset heimoystävät tukivat monin tavoin pakolaisten valistamista ja kouluuttamista. Mutta viime aikoina on valistustyökin joutunut varojen puutteessa vaikeuksiin. Kansakoulusivistys on kuitenkin voitu kaikille pakolaislapsille tarjota ja tuhansiin nousee luku niiden pakolaisten, jotka ovat saaneet käydä kansanopiston, maamieskoulun, kotitalouskoulun tai muun näihin verrattavan kurssin. Pakolaisista on sitäpaitsi valmistunut täkäläisissä seminaareissa noin kolmisenkymmentä opettajaa ja muutamia pappeja.

HUOM.! HUOM.!

Seinäjokisille ja ympäristöläisille

ilmoitan täten, että olen avannut talossani Valtionk. 7

Rauta- ja Taloustarpeiden kaupan

ja sulkeudun arv. ostajapiirin suosioon.

Erikoisen hyvä maaliainevarasto.

Kunnioittaen S. E. HAKALA. Seinäjoki.

Polkupyörä-korjaamo

Puskantie 8. **Seinäjoki.**
Puh. 125.

Uusi varasto saapunut tuoreita **sisä- ja päällyskumia y.m.**

Korjaukset suoritetaan nopeasti ja huolella. Hinnat kohtuulliset.

Nurmen Sähköliike

Ostetaan ja myydään

käytettyjä miesten pukuja ja polkupyöriä.

Seinäjoen Osto- ja Myyntiliike

A. Perttu.

Vapaamuurari

kirkolliskokouksessa.

Parhaillaan istuvassa kirkolliskokouksessa on esillä huomattava kysymys, Viipurin hiippakunnan pappeinkokouksen ehdotus sellaisen muutoksen aikaansaamiseksi kirkkolakiin, ettei pappi tai muu kirkon tai seurakunnan toimihenkilö saisi kuulua salaseuraan ja jos kysymyksessä olisi salaseuraan kuuluminen, asianomaisen olisi siitä joko erottava tai hänet olisi erotettava kirkollisesta virasta tai toimesta.

Ensimäisen puhevuoron käytti vapaamuurari, prof. O. Andersson, lausuen hämmästyksensä niiden lausuntojen johdosta, jotka esiintyvät Viipurin synodaalikokouksen pöytäkirjassa vapaamuurarijärjestöstä. Puhuja korosti, ettei vapaamuurarijärjestöjen tarkoituksena ole heikentää millään tavoin kirkon toimintaa ja vaikutusta. Puhuja ei myöskään pitänyt lainkaan ristiriitaisena sitä, että pappi kuuluu vapaamuurarijärjestöön ja vannoo sille valan. Puhuja viittasi oloihin Ruotsissa, missä useat kirkonmiehet kuuluvat puheenaolevanlaisiin seuroihin. Lopuksi puhuja ehdotti, että asian annettaisiin raueta.

Muutamat muutkin edustajat kannattivat prof. Anderssonia, mutta asia pantiin kuitenkin valiokuntaan. — Hämmästystä herättää tieto, että vapaamuurarisolutus kirkollisissakin piireissä on jo näin voimakasta.

Rauhanenkeli

Felix Iversen,

joka heti toukok. 16:nnen jälkeen sai puhevuoron radiossa, otti mainitun juhlapäivän vastaan "Rauhaa kohti"-nimisessä pasifistisessa lehdessään artikkelilla, josta seuraava lainaus sietää tulla "ajannäytteenä" luetuksi:

"Tunnustettaneen, ettei vapaussodan juhlia yleensä vietetä tuon rauhallisen edistymisen ja eheytymisen merkeissä. Jo sotilaallisen touhun huomattava sija niiden ohjelmassa estää sen. Ja militarismin seuralainen, kiihkokansallinen yltiöisänmaallisuus — useinpa perustusiakejamme uhkaavassa mäntsäläläisessä muodossaan — on niissä saanut jalansijan. Häikäilemätöntä puoluekiihoitusta harjoitetaan; suvaitsemattomasti suhtaudutaan poliittisiin, kielellisiin y.m. vähemmistöihin, jotka pyritään tekemään isänmaattomiksi heidän omassa kotimaassaan. Isänmaanrakkautta ei tällä suunnalla riitä kansamme kaikille jäsenillekään. Ja kuitenkin se hautoo maamme laajentamista "puolustuksen" avulla, kuten sanotaan. Ja tuon "puolustustahdon" kasvattamisessa alennutaan kylvämään vihaakin, joka kalvaa kansamme siveellistä kuntoa samalla kun se vahingoittaa valtiomme arvovaltaa kansainvälisessä elämässä. Kun siihen vielä lisätään, että sotilasparaadit maailmansodan verisen todellisuuden jälkeen ovat vakavien ihmisten tietoisuudessa saaneet markkinailveitten leiman, niin lienee tarpeeksi perusteltu, etteivät vapausjuhlamme ole kansamme onneksi eikä kunniaksi."

Kyllähän tasavallan hallitus siitä isällistä huolta pitää, ettei isänmaallinen kansa saa kuunnella vapausmuistojuhlaa radion välityksellä, mutta eipä riitä siltä otetta tuollaisiin, valtakunnan puolustusvoimia mitä törkeimmin loukkaaviin sepustuksiin puuttumiseksi.

TEUVO PAKKALAN

Tukkijoella

esitetään **Seinäj. Rautat. talossa** lauantaina t. k. 27 p:nä täsmälleen klo 20.

Seinäjoen Sk.

— **Seinäjoen sk:n toimesta** esitetään Tukkijoella lauantaina t. k. 27 p:nä täsmälleen klo 20. Esitys tapahtuu Rautatieläisten talossa.

— **Jyväskylän piikkilanka.** Tunnetussa "Työn Voiman" piikkilankajutussa, jossa liikem. Hans Bernhard oli tuomittu omaisuuden vahingoittamisesta y.m. 2 kk. 10 pv. vankeuteen ja 30 päiväsakkoon, on hovioikeus nyt korottanut tuomiota muuttaen sen 6 kk. 15 pv. kuritushuoneeksi 3 v. koetusajalla.

Kalevassa

esitetään vielä muutamia iltoja suomalainen äänielokuva Sininen varjo. Oy. Fennica on [illegible] ailla linjallaan tahtonut kantaa kortensa kekoon kotimaisen tuotannon voimistuttamiseksi. Uuden elokuvansa pohjaksi sen on onnistunut saada Mika Valtarin, nuoren polven edustavimman prosaistin, jännittävä novelli "Sininen overall". Erikoisen huomion ansaitsee äänitys, joka suomalaisen filmin historiassa nyt ensimäistä kertaa kohoaa aivan ulkolaiselle tasolle. Sen huomaamme kuunnellessamme säestävän musiikin täyteliästä sointua.

Maalausliikkeitä.

MAALAUSLIIKE S. V. SUOMINEN,
Seinäjoki, Kalevank. 5, p. 327.
Suorittaa kaikkia maalaustöitä ammattitaidolla. Pyytäkää kustannusarviota.

Vaatturiliike
T. Laajanen
Seinäjoki. Puhel. 208.
Arki-, juhla- ja sotilaspukuja.

Hotelli National
Turku, Rauhank. 8, lähellä asemaa.
I lk. hotelli ja ravintola.
Huoneita 1 h. 15:—30:— ja kahden h. 40:—50:—, lisävuode 10 mk. vuorok.
Oma keskus, nimihuuto National.
Suositellaan!

LOIMAALLA:
Loimaan Seurahuone
Puhelin 66.
Ainoa I luok. hotelli ja ravintola paikkakunnalla.

HOTELLI SEURAHUONE
Iisalmi. Omist. Ilda Bolander. Puh. 346.
Aamiaista tarjoillaan kello 10—13
Päivällistä „ kello 16—18
Kahvia, teetä, virvokkeita sekä lämpimiä ja kylmiä voileipiä koko päivän.
Ajanmukaiset hinnat. Kohtelu hyvä.
Ravintola suljetaan klo 23,30.

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: **Vilho Viita.**

Lehti ilmestyy **joka perjantai.**

Toimitus ja konttori Seinäjoella Koulukadun 3:ssa Seinäjoen kirjapainon yläkerrassa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 10—16, sunnuntaisin klo 16—24.

Tilaushinnat:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1933. Seinäjoen kirjapaino.

holvikerroksessa olevaan kolmanteen huoneeseen.

Kuljettiin holvikaarien ja paksujen kivipilarien ohi kolmannen huoneen oveile, joka oli lujasti raudoitettu ja lukittu raskailla rautakangilla. Täällä arvelivat he löytyvän mahdollisesti jonkun aarteen tai jotain kalleuksia säilytettynä. Raudoitettu ovi näytti vahvasti lukitulta.

Langström tarkasti soihtujen lepattavassa valossa, kuinka oven voisi parhaiten avata. Mutta ovi näytti uskollisesti säilyttävän salaisuutensa. Kaarlelaiset ryhtyivät nyt tarmokkaasti ovea aukaisemaan. Vankihuoneen vieressä olevasta sepän huoneesta, jossa oli aikoinaan taottu kahleita vangittujen ympärille, löysivät he nyt kipeästi tarvitsemiaan työkaluja oven auki murtamiseksi siihen huoneeseen, josta aarre ehkä juuri saattoi löytyä.

Isoilla moukareilla murrettiin ovi nopeasti auki, ja pimeään holvimaiseen huoneeseen astuivat nyt kaarlelaiset aarretta etsimään. Valaisten huonetta soihduillansa, huomasivat he sen keskellä kivilattialla suuren rautakirstun, joka oli paksuilla ketjuilla kiinnitetty suunnattoman raskaisiin, pyöreisiin rautakuuliin.

Langström astui miehineen arkun ympärille ja sanoi heille arkkuun osoittaen: "Miehet, jos lippaassa on joku aarre, niin olkoon se meidän yhteinen sotasaaliimme".

Sitten ryhtyivät sissit päällikkönsä johdolla lipasta avaamaan. Se oli kuitenkin lujasti suljettu. Mutta pajasta tuodut sepän työkalut kirvoittivat pian sen kantta sulkevat lukot. Kirskuen ja naristen aukeni paksun tomun peittämä arkun kansi.

Ilosta loistaen soturit kumartuivat samassa lippaan sisällön puoleen. Punaisella veralla verhottu arkun sisusta näytti soihtujen valossa häikäisevältä ja sadunomaiselta; kimaltelevat ja hohtavat kultarahat sieltä kiilsivät himmeästi loistaen. Kullan taikavoima sokaisi sissit hetkiseksi ikäänkuin he olisivat tuossa arkussa nähneet itsensä onnen taian. Nevanlinnan aarre oli joutunut sissien käsiin.

Langström kumartui nyt aarteen viereen ja otti sieltä käteensä yhden kultarahan, kaikkien alkaessa sitä haltioituneina ja innoissaan tarkastella. Hetkisen sitä tutkittuansa joka puolelta virkkoi hän: "Vanhoja kymmenen kruunun kultarahoja taitavat olla. Ei, mutta kyllä ne ovat ihan meidän Kaarle-kuninkaamme aikuisia, taitaapa ollakin ihan koko valtakunnan kulta joutunut vihollismaan puolelle ja kätketty tänne Nevanlinnan holviin".

Soihtujen loimuavassa valossa sitä vielä hetkisen tarkasteltuaan, ojensi Langström rahan miehilleen ja sanoi: "Kaarle-kuninkaan aikuisia ovat, katsokaahan te toisetkin".

"Niin, niitähän nämä ovat Kaarle-kuninkaan ajalta", sanoivat toisetkin sissit. Sitten Langström tarkasteli rahaa vielä ja luki sen reunoihin kaiverretun kirjoituksen: "Rex Svecie Karolus XII". Kaarle XII, Ruotsin kuningas. Kirjoituksen sisäpuolella oli Kaarle-kuninkaan muotokuva ja rahan toisella puolella Ruotsin vaakuna, kolme kruunua ja kirjoitus: "Moneta Svecie". Ruotsin raha.

Tarkastelunsa jälkeen laski sissipäällikkö rahan kädestään arkkuun ja sanoi miehillensä: "Luulen, että kulta on tänne joutunut kauppateitä. Ehkä joku rikas ruhtinas on sen tänne kätkenyt. Mutta Kaarle-kuninkaan hyökättyä Venäjälle on kullan omistaja

kiireesti paennut ja jättänyt aarteensa tänne, arvellen sen täällä olevan paremmassa tallessa kuin mukanaan paetessa, jolloin se olisi voinut joutua vihollisten käsiin. Mutta aikaa turhiin aprikoimisiin meillä ei tässä enää ole, vaan on laskettava, kuinka paljon siinä kultarahoja on ja kuinka paljon siitä kunkin osalle tulee".

Langström laskeutui polvilleen kultalippaan ääreen ja rupesi laskemaan kultakruunuja erään sissin riisuessa univormutakkinsa ja asettaessa sen arkun viereen, jonka päälle Langström lasketut kultakruunut asetti.

Rahoja oli kymmenentuhatta kappaletta ja ne olivat kaikki kymmenen kruunun arvoisia. Niin oli jaettava rahat sadallekahdeksallekymmenellekahdeksalle miehelle. Mutta rahoja ei voitu jakaa tasan. Sovittiin niin, että Langströmille, joka oli sissien päällikkö, annettiin kuusisataaviisikymmentä kappaletta kymmenen kruunun rahoja ja toisille sadallekahdeksallekymmenelleseitsemälle miehelle kullekin viisikymmentä kultarahaa. Langström omisti kuusisataaviisikymmentä kappaletta kymmenen kruunun rahoja, joka teki kuusituhattaviisisataa kruunua; toiset heistä tulivat kukin viidensadan kruunun omistajiksi. Aarre oli kuin taikaiskulla tehnyt sissit rikkaiksi. Se oli satumaisen arvokas sotasaalis kaarlelaissotureille.

Kukin miehistä sai ottaa kultarahat heti haltuunsa ja tallettaa ne miten parhaiten osasi. Rahat olivat kyllä painavia, mutta kukaan ei sitä joutanut ajattelemaankaan, vaan iloisina kätkettiin kultakruunut huolellisesti laukkuihin.

Vartiossa olevat sissit saivat osansa kultarahoista ja niin olivat kaikki sissisoturit saaneet runsaasti kultaa, joka, jos voisivat kultarahansa säilyttää läpi melskeisten sotaretkien ja seikkailujen, tekisi heille mahdolliseksi rikkaudellaan hankkia sotaretkiltänsä palattua lämpöisen kotilieden ja onnen.

He nousivat nyt ilosta loistavin kasvoin aarreholvista ja ryhtyivät touhuamaan jouluvalmistuksia linnassa. Päivä olikin jo taas kohta kulunut iltaan.

Joulukuun kahdeksastoista päivä pimeni yöksi. Vartijat vaihdettiin ja niin kävivät soturit taas levolle suureen tornitupaan. Pystyvalkean räiskyessä vallitsi suuressa pirtissä kodikas tunnelma. Pehmeille oljille heittäydyttiin, ja myöhäiseen yöhön kuului hiljaista puheensorinaa miesjoukosta.

Hiipuva hiillos loi huoneeseen himmeän punervan hohteen ja sen sammuvassa kajastuksessa painuivat soturien silmät hiljaa unimaailmoihin, joissa nukkuva mies saattoi ehkä onnensa kohdata tai satumaisen sankarityön ja seikkailun suorittaa.

Kirkaat, tuikkaavat tähdet kimmeltelivät kylmästä, sinisestä korkeudestaan tornitupaan, jäätyneiden sarviruutujen läpi nukkuviin Kaarle-kuninkaan sotureihin.

Tähdet sammuivat vähitellen korkeuksissa. Valju aamu alkoi hämärtää. Hitaasti väistyi yön huntu nousevan päivän tieltä.

Langström joukkoineen oli jo noussut levolta ja puuhaili nyt linnan pihalla suksia tervaamassa. Tulevia retkiä varten varustauduttiin huolellisesti. Tervainen savu leijaili linnan pihalla, miesten siinä leiskuvien tulien päällä paahdatellessa suksiensa pohjia.

Venäläisiltä saatujen muonavarojen joukossa oli myöskin teurastettuja sikoja. Näistä sissit saivat oivallista joulupaistia. Kink-